

متن گزارش کمیسیون طرح/لایحه

متن مورد نظر یافت نشد

متن طرح

ماده 1- ماده (4) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 7 / 9 / 1378 با اصلاحات و

الحاقات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 4- چنانچه انتخابات یک یا چند حوزه انتخابیه باطل و یا به هر دلیل از جمله فوت یا انصراف داوطلبان یا منتخبان یا حوادث غیرمترقبه متوقف شده یا برگزار نشود، به نحوی که منجر به عدم انتخاب نماینده گردد و یا اعتبارنامه منتخبان، مورد تأیید مجلس واقع نشود، انتخابات میان‌دوره‌ای در حوزه‌های یادشده همزمان با اولین انتخابات بعدی مندرج در اصل ششم (6) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برگزار می‌شود.

تبصره - انتخابات مجلس شورای اسلامی حوزه های دارای یک کرسی نمایندگی در صورتی قابل اجراست که تعداد نامزدها حداقل دو نفر باشد. در حوزه‌های انتخاباتی که تعداد کرسی های نمایندگی بیش از یک نفر باشد، تعداد نامزدها باید حداقل یک و نیم برابر تعداد کرسی‌های نمایندگی در آن حوزه باشد.

ماده 2- یک تبصره به عنوان تبصره 2 به ماده 6 الحاق و عنوان تبصره آن به تبصره 1

اصلاح می‌شود:

تبصره 2- مستخدمین رسمی نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات که برابر قانون قبل از انتخابات از سمت خود استعفا داده اند بعد از دوره نمایندگی، سنوات خدمتی آنان در صندوق های بازنشستگی مربوط اعمال می شود.

ماده 3- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 7 مکرر 1 به قانون الحاق می شود:

ماده 7 مکرر 1- احزاب، جبهه ها و تشکلهای موضوع ماده (1) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه های سیاسی مصوب 8 / 8 / 1395 می توانند پس از تأیید صلاحیت داوطلبان و حداکثر تا چهل و هشت ساعت قبل از شروع زمان تبلیغات انتخاباتی نامزدها، فهرست انتخاباتی خود را به صورت مجزا برای حوزه های انتخابیه دارای بیش از یک کرسی و تا سقف کرسی های آن حوزه انتخابیه تنظیم و حسب مورد به ستاد انتخابات کشور یا فرمانداری ها اعلام کنند. این امر مانع از حمایت های احزاب، جبهه های موضوع قانون یادشده از نامزدها در حوزه های انتخابیه تک کرسی نخواهد بود. آگهی اسامی نامزدها و فهرست های موضوع این ماده پس از تأیید ستاد انتخابات کشور یا فرمانداری ها، منتشر خواهد شد.

تبصره 1- احزاب، جبهه ها و تشکلهای موضوع این ماده مکلفند در هنگام ارائه فهرست، موافقت کتبی نامزدها مبنی بر عضویت در فهرست را ارائه کنند. مقصود از کلمه «احزاب، جبهه ها و تشکلهای» در این قانون، احزاب، جبهه ها و تشکلهای موضوع ماده (1) قانون فعالیت احزاب و گروه های سیاسی می باشد.

تبصره 2- ارائه فهرست فقط توسط دبیر کل یا مقامات مسئول احزاب، جبهه‌ها و تشکل‌های موضوع این ماده که به صورت رسمی معرفی می‌شوند، صورت می‌گیرد.

تبصره 3- احزاب استانی فقط حق ارائه فهرست انتخاباتی در حوزه انتخابیه استان محل فعالیت خود را دارند.

تبصره 4- در صورتی که جبهه‌ها اعلام موجودیت و ارائه فهرست کنند، احزاب و تشکل‌های ائتلاف‌کننده آن جبهه، حق ارائه فهرست مجزا را نخواهند داشت.

تبصره 5- هر فهرست دارای یک عنوان است و عنوان هر فهرست باید مطابق عنوان حزب، جبهه یا تشکل ارائه‌کننده آن فهرست باشد و چنانچه عنوان فهرست متفاوت از عنوان حزب یا جبهه یا تشکل ارائه‌کننده آن فهرست باشد، عنوان مزبور با رعایت تبصره (4) ماده (2) قانون نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی مصوب 8 / 8 / 1395 باید به تأیید وزارت کشور برسد.

تبصره 6- عدم رعایت تشریفات این ماده، موجب محرومیت آن حزب، تشکل یا جبهه از ارائه فهرست در آن دوره انتخابات می‌شود.

ماده 4- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (7 مکرر) به قانون الحاق می‌شود:

ماده 7 مکرر- در انتخابات برای هر یک از نامزدها و یا عنوان فهرست احزاب، شناسه منظور می‌شود. رای‌دهنده می‌تواند عنوان فهرست یا اسم نامزد یا نامزدهای مدنظر خویش و یا شناسه آنها را در برگ رأی درج کند. در صورت مغایرت اسم یا عنوان با شناسه، ملاک رای، اسم یا

عنوان فهرست است. در صورتی که رأی‌دهنده به صورت همزمان به فهرست‌ها و نامزدها رأی دهد، رأی به فهرست‌ها ملاک بوده و رأی به نامزدها محاسبه نخواهد شد.

تبصره ۱- آرای هر نامزد شامل آرائی است که به صورت منفرد کسب کرده یا از طریق فهرست‌های انتخاباتی موضوع این قانون به وی داده شده است.

تبصره ۲- آرائی که فقط مشتمل بر عنوان یک فهرست انتخاباتی باشد، برای هر یک از نامزدهای آن فهرست یک رأی محسوب می‌شود.

تبصره ۳- وزارت کشور موظف است در حوزه‌های انتخابیه دارای بیش از یک کرسی، برگه‌های رأی را به گونه‌ای طراحی و در اختیار رأی‌دهندگان قرار دهد که رأی‌دهنده در هر حوزه بتواند برای همه کرسی‌های نمایندگی همان حوزه، نماینده انتخاب کند. همچنین در برگه رأی، قسمتی جهت رأی به عنوان یک فهرست انتخاباتی موضوع این قانون تعیین می‌شود.

ماده ۵-

الف- متن زیر جایگزین صدر ماده ۱۰ می‌شود: «در هر مرحله انتخاباتی هر شخص واجد شرایط می‌تواند فقط یک بار با ارائه مدرک اصلی و معتبر حاوی مشخصات هویتی و شماره ملی مانند کارت ملی، شناسنامه، گذرنامه رأی دهد. بر اساس داده‌های دستگاه احراز، شرکت و رأی‌دادن فرد در سوابق سجلی داوطلب در سازمان ثبت احوال کشور ثبت خواهد شد.»

ب- در تبصره «4» ماده (10) عبارت «تا حداکثر سه ساعت» بعد از عبارت «تمدید اخذ رأی» و عبارت «و تمدید بیش از سه ساعت با درخواست وی و با تأیید شورای نگهبان» بعد از عبارت «وزیر کشور» اضافه می شود.

پ- عبارت «بعد از ثبت شماره ملی رأی‌دهنده در سامانه شناسنامه وی ممهور می‌گردد» از انتهای تبصره ۶ ماده (10) حذف می‌شود.

ت - تبصره‌های ۱ و ۲ ماده (10) حذف و شماره‌های تبصره‌های بعدی اصلاح می‌شود.

ماده 6- یک ماده به عنوان ماده ۱۰ مکرر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۱۰ مکرر - رای‌گیری از افرادی که تا قبل از پایان مهلت قانونی اخذ رای در محل شعبه حاضر شده و نوبت رای‌گیری از آنان فرا نرسیده است، در حکم رای‌گیری در مهلت قانونی تلقی می‌شود و اعضای شعبه موظف‌اند رای آنها را اخذ کنند.

ماده 7- سه تبصره به عنوان تبصره های «3» و «4» و «5» به ماده (11) قانون به

شرح زیر الحاق می شود:

تبصره 3- رؤسای شوراهای تأمین (استاندار، فرماندار و یا بخشدار) مکلف به دعوت از بالاترین مقام منصوب شورای نگهبان در سطح استان، شهرستان و یا بخش به جلسات مرتبط با انتخابات بوده و آن مقام موظف است شخصا در جلسات حضور یابد. بالاترین مقام منصوب

شورای نگهبان در سطح استان، شهرستان و بخش می تواند درخواست تشکیل جلسه شورای تامین با موضوع مرتبط با انتخابات را داشته باشد و روسای شورای تامین موظف به تشکیل جلسه هستند.

تبصره 4 - عدم انجام تکالیف مقرر در این ماده تخلف اداری بوده و مرتکب به انفصال از خدمات دولتی از دو تا شش ماه محکوم می شود.

تبصره 5- کلیه نهادهای موضوع این ماده موظفند همکاری فعال کارکنان خود اعم از رسمی، پیمانی و قراردادی با وزارت کشور یا شورای نگهبان در فرآیند اجرا و نظارت را به عنوان یکی از مولفه های ارزیابی نیروی انسانی لحاظ نمایند.

ماده 8- ماده (14) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۱۴- سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مکلف است به منظور ترویج هنجارهای انتخاباتی و نهادینه کردن آن در فرهنگ عمومی نسبت به تبیین جایگاه مجلس، وظایف نمایندگان و فرآیند انتخابات اقدام نماید و همچنین برنامه های آگاهی بخشی و آموزش انتخاباتی را که وزارت کشور یا هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان ضروری تشخیص می دهند و نیز کلیه اعلامیه ها و اطلاعیه های مربوط به انتخابات را از شبکه سراسری یا محلی صداوسیما جمهوری اسلامی ایران پخش نماید.

تبصره- وزارتخانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، مکلفند وظایف مقرر در این ماده را در برنامه های آموزشی و درسی خود قرار دهند.

ماده 9- یک ماده به عنوان ماده 14 مکرر به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۱۴ مکرر - به منظور پیشگیری از ارتکاب جرایم و تخلفات انتخاباتی:

الف) شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم در چهارچوب وظایف خود راهبردها، برنامه‌ها، تدابیر و سایر اقدام‌های لازم در حوزه پیشگیری از وقوع جرایم انتخاباتی را حداقل نه ماه قبل از برگزاری انتخابات اتخاذ می‌کند.

ب) دبیرخانه شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم و معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضاییه مکلفند پژوهش‌های لازم برای آسیب‌شناسی علل وقوع جرایم انتخاباتی و راه‌های پیشگیری از آن را انجام داده و نتایج آن را برای اتخاذ تصمیم به شورای عالی پیشگیری از وقوع جرم یا برای اجرا یا بهره‌گیری به سایر نهادها و سازمان‌ها ارائه دهند.

ماده 10- ماده (17) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره الحاق می‌شود:

ماده 17- قوه قضائیه به تعداد کافی شعب موجود در هر حوزه قضائی را به منظور رسیدگی فوری و خارج از نوبت به جرائم انتخاباتی اختصاص می‌دهد. دادستان‌های حوزه‌های قضایی موظفند در صورت شکایت و یا اعلام جرم، تعقیب فوری و خارج از نوبت را در دستور کار قرار دهند.

تبصره ۱- از زمان ثبت نام تا پایان روز رای‌گیری، جلب یا بازداشت داوطلبان نمایندگی مجلس شورای اسلامی در رابطه با اتهامات قبل از داوطلبی یا تخلفات و جرائم انتخاباتی ممنوع است،

مگر در مواردی که با استدلال کتبی دادستان کل کشور تعویق، تعقیب یا رسیدگی، موجب تضییع حقوق افراد یا حقوق عمومی شود.

تبصره 2- رسیدگی به جرائم انتخاباتی اعضای هیأت‌های اجرایی و نظارت بخش در صلاحیت مراجع صالح حوزه قضائی شهرستان و اعضای هیأت‌های اجرایی و نظارت شهرستان و همچنین نامزدها در صلاحیت مراجع صالح حوزه قضائی مرکز استان محل وقوع جرم است.

تبصره 3- جرائم انتخاباتی اعضای ستاد انتخاباتی کشور و استانها، هیات اجرایی مرکزی و هیات مرکزی نظارت، هیأت‌های نظارت استان و همچنین فرمانداران مراکز استانها در دادگاه‌های کیفری تهران رسیدگی می‌شود.

ماده 11- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۱۷ مکرر) الحاق می‌شود:

ماده ۱۷ مکرر- در صورت ارتکاب تخلف‌های انتخاباتی، مراتب به مراجع ذیصلاح از جمله هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری سازمان متبوع اعلام و مراجع مذکور موظفاند حداکثر یک ماه پس از پایان فرآیند انتخابات، به تخلف رسیدگی کنند. هیئت‌های یادشده مکلفاند پس از قطعی شدن احکام، مراتب را به شورای نگهبان و هیات عالی نظارت موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری اعلام نمایند. تخلفات معتمدان غیرکارمند عضو هیئت‌های اجرایی در هیئت رسیدگی به تخلفات اداری استانداری مربوط رسیدگی می‌شود.

ماده 12- ماده (28) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده 28- نامزدهای انتخابات باید دارای شرایط عمومی و اختصاصی زیر باشند:

الف) شرایط عمومی

منظور از شرایط عمومی، مواردی است که احراز آنها مبتنی بر ادله و مدارک عینی و قانونی است و فقدان هر یک از شرایط زیر مانع از ثبت نام است:

1. حداقل سن سی سال تمام و حداکثر هفتاد و پنج سال تمام هجری شمسی در

هنگام ثبت نام

تبصره- ملاک محاسبه سن اشخاص، تاریخ اولیه ثبت شده در شناسنامه رسمی است و تغییرات بعدی توسط دستگاه های ذی ربط به استثنای محاکم قضایی ملاک عمل نمی باشد.

2. داشتن حداقل مدرک تحصیلی معتبر در مقطع کارشناسی ارشد یا سطح سه

حوزوی که در کلیه نهادها و سازمان های جمهوری اسلامی ایران دارای ارزش

استخدامی بوده و از جهت مقررات آموزشی کشور، محدودیتی برای شرکت در

مقاطع تحصیلی بالاتر وجود نداشته باشد.

تبصره 1- سابقه نمایندگی مجلس شورای اسلامی، فقط معادل یک مقطع تحصیلی برای شرکت در انتخابات مجلس محسوب می شود.

تبصره 2- جانبازان، آزادگان، رزمندگانی که حداقل شش ماه سابقه حضور در جبهه دارند و فرزندان شهدا از امتیاز یک مقطع تحصیلی بالاتر در انتخابات مجلس برخوردار خواهند بود.

تبصره 3- برخورداری از یک مقطع تحصیلی بالاتر، تنها به یکی از جهات از تبصره های 1 و 2 امکان پذیر است.

3. گواهی معتبر و مورد تأیید بالاترین مقام دستگاه مربوط مبنی بر داشتن حداقل پنج سال سابقه کار اجرائی، آموزشی، پژوهشی در بخش عمومی یا خصوصی در هنگام ثبت نام

4. عدم شمول حکم ماده (29) این قانون و یا هم‌ترازی با آن به استناد سایر مقررات از جمله ماده (71) قانون مدیریت خدمات کشوری در هنگام ثبت نام

5. عدم محجوریت

6. نداشتن بدهی و دیون قطعی مالی معادل پنج میلیارد ریال و یا بیش از آن به موجب اعلام یا حکم قطعی مراجع ذیصلاح قضایی و غیرقضایی مانند کمیسیون های مالیاتی، ادارات ثبت، سازمان تأمین اجتماعی یا اعلام دیگر مراجع ذیصلاح معتبر با بیش از یکسال تأخیر در ادای دین.

تبصره- مبنای نرخ تعدیلی مبلغ مذکور در این جزء در هر دوره انتخابات بر اساس ماده 28 قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ اعمال میشود.

7. نداشتن محکومیت قطعی به جرایم زیر:

الف) بزه‌های عمدی که مجازات قانونی آنها مشمول محرومیت از حقوق اجتماعی موضوع ماده (۲۵) قانون مجازات اسلامی می‌شوند.

ب) پولشویی

پ) قاچاق مهمات و اسلحه، مواد مخدر، روانگردان و انسان

ت) جرایم علیه امنیت داخلی و خارجی کشور

تبصره - داشتن اتهام به جرایم موضوع بندهای (الف)، (ب)، (پ) و (ت) این جز در صورتی که منجر به صدور کیفرخواست یا قرار جلب به دادرسی شده باشد از مصادیق عدم احراز و مانع از ثبت نام است.

8. عدم محکومیت قطعی در محاکم کیفری به موارد زیر به عنوان مجازات اصلی،

تکمیلی یا جایگزین حبس به صورت دائم یا موقت:

الف) انفصال از خدمات دولتی و عمومی

ب) منع از عضویت در احزاب، گروه‌ها و دستجات سیاسی یا اجتماعی

پ) محرومیت از داوطلبی مجلس یا عضویت در هیئت‌های نظارت و اجرایی انتخابات تبصره - داوطلبانی که به موجب رای محاکم دادگستری مرتکب جرم انتخاباتی شده‌اند، برای یک دوره از ثبت‌نام در اولین انتخابات بعدی مجلس شورای اسلامی محروم می‌شوند، مگر آنکه در سایر قوانین محرومیت بیشتری در نظر گرفته شده باشد.

9. فقدان نمایندگی قانونی یا مدیریت عامل یا عضویت در هیئت مدیره یا هیئت رئیسه اشخاص حقوقی که به مجازات‌های زیر محکوم شده‌اند:

الف) انحلال شخص حقوقی یا

ب) مصادره اموال یا

ج) ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی یا اجتماعی به طور دائم.

10. داشتن کارت یا گواهی پایان خدمت نظام وظیفه یا معافیت قانونی دائم؛

تبصره - افرادی که به جهت غیبت از خدمت وظیفه عمومی و با سپری‌شدن مدت زمان مشخص، مشمول پرداخت جریمه خرید خدمت شده‌اند، از ثبت‌نام در انتخابات محروم می‌باشند.

11. تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

تبره -اتباع ایرانی که تابعیت کشور دیگری را دارند و از آن اعراض نکرده‌اند و اتباع ایرانی که اقامت دائم کشور دیگری را دارند و همچنین اشخاص غیر ایرانی که تابعیت ایران را کسب کرده‌اند، از داوطلبی انتخابات محروم می‌باشند.

(ب) شرایط اختصاصی

شرایط اختصاصی، شرایطی هستند که بر اساس احراز متعارف و نوعی و با بررسی کلیه سوابق، ادله، قرائن و امارات متعارف علم‌آور و اطمینان‌آور، اثبات می‌شوند.

۱- اعتقاد به اسلام

۲- التزام عملی به اسلام

۳- اعتقاد و التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران و آرمان‌های انقلاب اسلامی

۴- اعتقاد و التزام عملی به اصل ولایت مطلقه فقیه

۵- التزام عملی به قانون اساسی

۶- نداشتن عادت به فساد و قانون‌گریزی

۷- عدم اعتیاد به مواد مخدر، روانگردان و یا استعمال آنها

۸- داشتن سلامت جسمی و روانی به گونه‌ای که توانایی انجام متعارف وظایف نمایندگی را

داشته باشد

9 - نداشتن وابستگی اداری، تشکیلاتی به یا عضویت در احزاب، سازمان‌ها، اشخاص حقوقی و یا همکاری با اشخاص حقیقی که علیه منافع و اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران اقدام می نمایند یا غیرقانونی بودن آنها از سوی مراجع ذیصلاح اعلام شده است.

تبصره 1 - داوطلبان نمایندگی اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی باید به دین خود معتقد و ملتزم به احکام آن بوده و سایر شرایط قانونی لازم را باید دارا باشند.

تبصره 2- در مواردی که مستندات و مدارک معتبر حاکی از فقدان یکی از شرایط نامزدی باشد، اثبات خلاف آن برعهده داوطلب است و در صورت عدم اثبات، صلاحیت او احراز نخواهد شد.

تبصره 3 - شورای نگهبان می‌تواند بر اساس شیوه‌های مبتنی بر موازین شرعی و قانونی از جمله تحقیقات و استعلام از پزشکی قانونی و سازمان‌ها و نهادها برای احراز شرایط عمومی و اختصاصی استفاده کند.

تبصره 4 - سایر سوابق داوطلب اعم از کیفری، حقوقی یا محکومیت‌های انتظامی، به عنوان امارات و قرائن در کنار سایر ادله و اطلاعات جهت احراز شرایط اختصاصی مورد بررسی قرار می گیرند.

ماده 13- ماده (29) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:

ماده (۲۹) - اشخاص زیر به واسطه مقام یا شغل یا سمت خود از داوطلب شدن محروم اند:

الف - اشخاص زیر و همترازان آنها از داوطلب شدن در حوزه‌های انتخابی کل کشور محرومانند، مگر اینکه مطابق مقررات این ماده حداقل شصت روز قبل از ثبت‌نام از سمت خود استعفا دهند و به هیچ وجه در آن پست، شغل یا سمت شاغل نباشند:

1. روسای قوا، معاون، مشاور و مدیر بدون واسطه اجرایی آنها
2. رئیس یا بالاترین مقام نهادهای مشخص‌شده در قانون اساسی، معاون، مشاور و مدیر بدون واسطه اجرایی او
3. اعضای شورای نگهبان و شوراهای عالی کشور
4. وزیر، معاون، مشاور و مدیر بدون واسطه اجرایی او و مدیران کل تشکیلات ستادی وزارتخانه
5. رئیس، مدیران کل، مدیرعامل یا اعضای هیئت مدیره یا رئیسه اشخاص حقوقی دولتی، عمومی غیردولتی و نیز اشخاص حقوقی تابعه یا وابسته به آنها
6. رئیس، مدیران کل، مدیرعامل یا اعضای هیئت مدیره یا رئیسه موسسات خصوصی عهده دار خدمات عمومی در سطح کشور از جمله مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران قوه قضائیه، کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان های نظام مهندسی، کانون سردفتران و دفتریاران، اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون

7. استانداران، سفرا و فرمانداران شهرستان مرکز استان

8. رئیس دانشگاه آزاد اسلامی

9. کلیه اشخاصی که به صورت مستقیم در اجرا و نظارت بر انتخابات حضور دارند.

10. شهرداران، روسای مناطق شهرداری و اعضای اصلی شوراهای اسلامی شهرها

11. شاغلان و کلیه اشخاصی که رابطه استخدامی (اعم از قراردادی، پیمانی یا رسمی) با

نیروهای مسلح و وزارت اطلاعات یا سازمانها، مجموعهها و نهادهای تابعه و یا وابسته به آنها دارند.

ب- اشخاص زیر و همتران آنها از داوطلب شدن در حوزههای انتخابیه استان محل خدمت خود محروماند، مگر اینکه مطابق مقررات این ماده حداقل شصت روز قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا دهند و به هیچ وجه در آن پست، شغل یا سمت شاغل نباشند:

1. بالاترین مقام استانی نهادهای مشخص شده در قانون اساسی، رئیس یا مدیرکل

استانی و معاونان آنها

2. رئیس ادارات شهرستان و معاونان او

3. رئیس، مدیران کل، مدیرعامل یا اعضای هیئت مدیره یا رئیسه اشخاص حقوقی دولتی، عمومی غیردولتی و نیز اشخاص حقوقی تابعه یا وابسته به آنها که وظایف آنها مطابق با مقررات یا اساسنامه حداقل به استان یا شهرستان تسری دارد.

4. رئیس، مدیران کل، مدیرعامل یا اعضای هیئت مدیره یا رئیسه استانی موسسات خصوصی عهده دار خدمات عمومی در سطح استان از جمله مرکز وکلا، کارشناسان و مشاوران قوه قضائیه، کانون وکلای دادگستری، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران، سازمان های نظام مهندسی، کانون سردفتران و دفتریاران، اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف و تعاون

5. شاغلان در جایگاه و سمت های قضایی (اعم از سمت های تعقیب، دادرسی، اجرای احکام)

6. اعضای اصلی شورای اسلامی روستا و شوراهای استانی و شهرستانی

7. ائمه جمعه دائمی و ائمه جمعه موقت

تبصره 1 - سرپرستان یا قائم مقام های جایگاه های یادشده مشمول حکم این ماده می باشند.

تبصره 2- رئیس مجلس شورای اسلامی از شمول حکم این ماده مستثنی است.

تبصره 3- استانداران، فرمانداران، شهرداران، بخشداران، اعضای اصلی شوراهای اسلامی شهرها و مسئولان دفاتر شورای نگهبان در استانها و شهرستانها در حوزه های انتخابیه محل خدمت که مسئولیت دارند، باید حداقل شش ماه قبل از ثبت نام از سمت خود استعفا دهند و به هیچ وجه در آن پست، شغل یا سمت شاغل نباشند.

تبصره 4- منظور از واژه «دولت» در بندهای مختلف این ماده، معنای عام آن است که قوای سه گانه، نیروهای نظامی و انتظامی و مسلح و مجموعه ها و نهادهای تابعه یا وابسته به آنها از مهم ترین مصادیق آن می باشد و منظور از عبارت «تابعه»، مجموعه تحت مدیریت و منظور از «وابسته به دولت» در بخش های مختلف این ماده، کلیه اشخاص حقوقی است که حداقل دارای یکی از شرایط زیر باشند:

الف) حداقل ده درصد سهام آن متعلق به دولت باشد.

ب) حداقل تا سه سال منتهی به تاریخ شروع ثبت نام انتخابات، دارای ردیف بودجه یا کمک بلاعوض از سوی دولت بوده است.

پ) تأسیس، انحلال و یا آیین نامه های آن به موجب تصویب یا تصمیم دولت یا هیئت وزیران یا هریک از وزیران یا رؤسای قوا باشد.

ت) مدیرعامل یا تعدادی از اعضای هیئت مدیره یا مقامات آن از اشخاص دولتی یا توسط مقامات دولت منصوب می شوند.

ماده 14- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 29 مکرر به قانون الحاق می شود:

ماده ۲۹ مکرر - سازمان امور اداری و استخدامی کشور تشخیص همترازی یا تعیین و تطبیق مصداق عناوین ماده (۲۹) را با تشکیل هیئت تخصصی حقوقی - اداری و با رعایت اصل بی طرفی انجام می‌دهد. این سازمان موظف است حداقل هفت‌ماه قبل از آغاز ثبت‌نام، فهرست مشاغلی که همتراز تشخیص می‌دهد را به وزارت کشور و شورای نگهبان ارسال نماید.

ماده 15- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 29 مکرر 1 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۹ مکرر 1- کلیه مقامات و عناوینی که از سوی مراجع ذی‌صلاح، همتراز با مقامات موضوع ماده (۷۱) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب 1386 تشخیص داده می‌شوند، مشمول حکم جزء (الف) ماده (29) هستند. در غیر اینصورت تشخیص همترازی تنها برای شمول یا عدم شمول حکم این ماده با سازمان امور اداری و استخدامی کشور خواهد بود.

ماده 16- یک ماده و 3 تبصره به شرح زیر به عنوان ماده 29 مکرر 2 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۲۹ مکرر 2- در مورد کسانی که طبق قوانین استخدامی و یا تعهد خدمت، استعفای آنان منوط به پذیرش آن از سوی مسئولان ذی صلاح می‌باشد، قبول استعفا حداقل شصت روز قبل از ثبت‌نام شرط است. همچنین در مورد اشخاص موضوع جزء «11» بند الف و جزء «5» بند (ب) ماده (۲۹)، قطع رابطه استخدامی و هرگونه همکاری تحت هر عنوانی شرط می‌باشد.

تبصره ۱- در هنگام ثبت نام، ارائه گواهی رسمی مبنی بر قبول استعفا یا قطع رابطه استخدامی و همکاری و عدم اشتغال در پست یا مقام یا سمت یا مشاغل یادشده الزامی است، در غیر اینصورت از ثبت نام داوطلب خودداری می‌شود.

تبصره ۲- جایگزین فرد مستعفی از مقام یا پست باید از سوی مرجع یا مقام ذیصلاح، حداکثر به مدت یک ماه به‌طور رسمی به سازمان امور اداری و استخدامی معرفی شود و فرد مستعفی در آن سمت، شغل، پست یا مقام مسؤولیتی نداشته باشد. تخلف از حکم این ماده توسط مقام ذیصلاح یا فرد مستعفی جرم بوده و مرتکب یا مرتکبان به انفسال موقت از خدمات دولتی از شش ماه تا یکسال و محرومیت فرد مستعفی از داوطلبی در آن انتخابات محکوم می‌شوند.

تبصره ۳- وزارت کشور موظف است حداقل پنج ماه قبل از ثبت نام داوطلبان، مفاد مواد ۲۹ مکرر ۱، ۲۹ مکرر ۲ و ۲۹ مکرر ۳ را از طریق رسانه‌های گروهی به آگاهی عموم برساند.

ماده ۱۷- یک ماده به شرح زیر جایگزین ماده (۳۰) قانون می شود:

ماده ۳۰- در راستای اجرای بندهای ۱۰-۳ و ۱۱-۲ سیاست های کلی انتخابات، کلیه سازمانها و نهادها از جمله نهادهای دولتی، عمومی یا خصوصی، حسب درخواست شورای نگهبان و مقامهای مجاز از سوی شورای نگهبان اعم از زمان انتخابات یا غیر از زمان انتخابات موظفاند در کلیه امور مرتبط با انتخابات مانند بررسی صلاحیت و صحت انتخابات، همکاری و در هر مورد اسناد و مدارک متفن را در اختیار شورای نگهبان قرار دهند. هرگونه اظهارنظر و یا پیشنهاد در

خصوص صلاحیت داشتن اشخاص برای نمایندگی یا صحت انتخابات بدون ارسال اسناد و مدارک مرتبط یا عدم پاسخ و یا تأخیر عمدی و غیرقابل جبران در پاسخ به درخواستها و همکاری با شورای نگهبان، موجب مجازاتهای درجه شش قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 به جز حبس و انفصال موقت تا یکسال، برای مقام یا شخصی است که این فعل و یا ترک فعل به او مستند است.

ماده 18- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 30 مکرر به قانون الحاق می شود:

ماه 30 مکرر- وزیر کشور موظف است صد و ده روز قبل از شروع ثبت نام الکترونیکی موضوع ماده (45) این قانون، دستور شروع انتخابات را صادر کند.

ماده 19- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 30 مکرر 1 به قانون الحاق می شود:

ماده 30 مکرر1- متقاضیان پس از صدور دستور شروع انتخابات، باید ظرف مدت هفت روز از طریق درگاه الکترونیکی واحد با مدیریت وزارت کشور، صدور گواهی و مدارک موضوع این ماده را از دستگاهها و مراجع ذیصلاح از جمله نهادهای زیر درخواست نمایند. دستگاههای یادشده موظفند به شرح زیر حداکثر تا یک ماه پیش از شروع ثبت نام الکترونیکی موضوع ماده (45) این قانون، گواهیهای مربوط را صادر و به درخواستکننده تحویل دهند. وزارت کشور موظف است اطلاعات متقاضیان و نسخه‌ای از مدارک را پس از دریافت به شورای نگهبان ارسال کند. عدم صدور گواهی در موعد مقرر یا عدم رسیدگی به اعتراض متقاضیان مستوجب مجازات درجه

شش قانون مجازات اسلامی برای مقام یا شخصی است که فعل یا ترک فعل به او مستند است.

1- سازمان ثبت احوال کشور نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (1) بند (الف) ماده (۲۸)

2- وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت و درمان و آموزش پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، حسب مورد، نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (۲) بند (الف) ماده (۲۸)

3- سازمان امور اداری و استخدامی نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (۴) بند (الف) ماده (۲۸)

4 - دادستانی کل کشور با بررسی سوابق حقوقی و کیفری فرد نسبت به صدور گواهی موضوع اجزای (۵)، (۶)، (۷)، (۸)، (۹) و تبصره جزء (۷) و تبصره جزء (۸) بند (الف) ماده (۲۸)؛

5 - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان امور مالیاتی، سازمان تأمین اجتماعی یا سایر سازمان‌ها ذی‌ربط نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (۶) بند (الف) ماده (۲۸)

6 - نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (۱۰) بند (الف) ماده (۲۸)

7- سازمان ثبت احوال کشور و وزارت امور خارجه نسبت به صدور گواهی موضوع جزء (۱۱) و تبصره جزء (۱۱) بند (الف) ماده (۲۸)

8. هیات عالی نظارت موضوع قانون رسیدگی به تخلفات اداری نسبت به صدور گواهی ماده 17 مکرر

9. بنیاد شهید و امور ایثارگران و ستاد کل نیروهای مسلح نسبت به ادعای متقاضیان شرایط تبصره (۲) جزء (۲) بند (الف) ماده (۲۸)

تبصره 1- دستگاه‌های یادشده موظف به رسیدگی به اعتراض داوطلبان نسبت به گواهی‌های صادرشده حداکثر تا 24 ساعت قبل از ثبتنام، می‌باشند. سازمان امور اداری و استخدامی موظف است حداکثر ظرف یکماه پس از پایان درخواست متقاضیان نسبت به پاسخ به استعلام و رسیدگی به اعتراض درخصوص گواهی‌های بند «3» اقدام کند.

تبصره 2- متقاضیانی که مطابق گواهی‌های موضوع این ماده شرایط داوطلب شدن را ندارند و یا در سامانه درخواست خود را ثبت نکرده‌اند، نمی‌توانند به عنوان داوطلب نمایندگی مجلس شورای اسلامی ثبت‌نام کنند. سایر متقاضیان باید گواهی‌نامه‌های مذکور را در زمان ثبت‌نام در سامانه الکترونیکی موضوع ماده (45) این قانون بارگذاری کنند.

تبصره 3- هزینه استعلام‌های مذکور بر عهده متقاضی است. آیین‌نامه این تبصره حداکثر دو ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت کشور تهیه شده و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ماده 20- ماده (31) قانون به شرح زیر اصلاح و ماده (32) فعلی قانون با حذف تبصره (2) آن به عنوان ماده (32 مکرر1) محسوب می شود.

ماده 31- وزارت کشور زیرنظر هیئت اجرایی مرکزی، مجری انتخابات می باشد. وزیر کشور موظف است به گونه ای برنامه ریزی نماید که حداقل شش ماه قبل از پایان دوره مجلس و بیست روز پیش از ثبت نام هیأت اجرائی مرکزی را با ترکیب زیر تشکیل دهد:

1- وزیر کشور (رئیس هیأت)

2- دادستان کل کشور

3- وزیر اطلاعات

4- وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

5- رئیس ستاد انتخابات کشور

6- رئیس سازمان ثبت احوال کشور

7- رئیس خانه احزاب

8- شش نفر از شخصیت‌های دینی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و حقوقی در سطح ملی به عنوان معتمدان مردمی به گونه‌ای که حتی‌الامکان یک نفر از هر یک از حوزه‌های مذکور در آن حضور داشته باشد.

تبصره 1- یک نماینده به انتخاب شورای نگهبان، می‌تواند در جلسات هیأت اجرایی مرکزی بدون حق رای حضور داشته باشد.

تبصره 2- به منظور تعیین معتمدان مردمی هیأت اجرائی مرکزی، وزیر کشور در مجموع سی نفر از شخصیت‌های دینی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، حقوقی و اقتصادی کشور را که دارای صلاحیت‌های مندرج در ماده (33) این قانون باشند، را به‌عنوان معتمد به هیأت مرکزی نظارت معرفی می‌کند. پس از تأیید هیأت مرکزی نظارت با رعایت تبصره (3) این ماده، وزیر کشور حداکثر ظرف مدت یک هفته، جلسه‌ای با حضور نماینده هیأت مرکزی نظارت و حداقل دو سوم معتمدان مذکور تشکیل می‌دهد که ضمن آن شش نفر معتمدان هیأت اجرائی مرکزی با رأی مخفی همان معتمدان و اکثریت نسبی از میان معتمدان تأییدشده، به‌عنوان عضو اصلی و سه نفر عضو علی‌البدل به ترتیب آراء انتخاب می‌شوند.

تبصره 3- هیأت مرکزی نظارت موظف است با اخذ نظر مراجع ذیصلاح حداکثر ظرف دو روز، اظهار نظر کتبی خود را نسبت به تأیید صلاحیت معتمدان معرفی‌شده، به وزیر کشور ارسال کند. چنانچه هیأت مرکزی نظارت به هر دلیلی کل یا تعدادی از معتمدان پیشنهادی را تأیید نکرد، وزیر موظف است به تعداد دو برابر مورد نیاز، افراد دیگری که واجد شرایط باشند به هیأت مرکزی

نظارت پیشنهاد نماید. هیأت مرکزی نظارت حداکثر ظرف مدت چهل و هشت ساعت نظر خود را به صورت کتبی اعلام می‌نماید.

اگر برای مرتبه دوم، معتمدان پیشنهادی، مورد تأیید هیأت مرکزی نظارت قرار نگیرند، در صورتی که حداقل بیست نفر مورد تأیید باشند، اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب خواهند کرد، در غیر این صورت وزیر کشور با تأیید هیأت مرکزی نظارت ظرف مدت چهل و هشت ساعت، باقی‌مانده از بیست نفر معتمد را انتخاب خواهد کرد.

تبصره 4- جلسات هیأت‌اجرائی مرکزی با حضور حداقل یازده نفر رسمیت می‌یابد و مصوبات آن با رأی حداقل نه نفر از اعضای حاضر معتبر است.

تبصره 5- اولین جلسه هیأت‌اجرائی مرکزی با دعوت وزیر کشور تشکیل می‌شود و نائبرئیس از بین اعضای هیأت با اکثریت آراء انتخاب می‌شود. مسؤولیت دبیری هیأت‌اجرائی مرکزی با دبیر ستاد انتخابات کشور خواهد بود که با پیشنهاد وزیر کشور و تأیید هیأت‌اجرائی مرکزی انتخاب می‌شود.

تبصره 6- هیأت‌اجرائی مرکزی موظف است کلیه صورتجلسات و مصوبات خود را نزد هیأت مرکزی نظارت ارسال نماید. تصمیمات هیأت‌اجرائی مرکزی انتخابات نباید موجب تداخل در وظایف و اختیارات نظارتی هیأت مرکزی نظارت شود؛ در غیر این صورت تصمیمات مذکور باطل و هرگونه اقدامی در این جهت ممنوع است. مرجع تشخیص موضوع این تبصره، هیأت مرکزی نظارت است.

تبصره 7- هیچ‌یک از اعضای هیأت اجرائی مرکزی نباید داوطلب انتخابات باشند.

ماده 21- ماده زیر به‌عنوان ماده (31 مکرر 1) به قانون الحاق می‌شود:

ماده 31 مکرر 1- علاوه بر مواردی که در این قانون به عهده هیأت اجرائی مرکزی گذاشته شده

است، وظایف این هیأت به‌شرح زیر است:

1- مسئولیت حسن اجرای فرآیند اجرایی انتخابات در همه سطوح

2- هماهنگی با نهادهای مرتبط در برگزاری انتخابات

3- تصویب برنامه زمان‌بندی و اجرائی انتخابات با تأیید شورای نگهبان

4- رسیدگی به موضوعات ارجاعی از سوی وزیر کشور

تبصره- وزارت کشور موظف است کلیه تصمیمات خود را در خصوص انتخابات به اطلاع هیأت

اجرائی مرکزی برساند. در صورتی که هیأت مزبور نسبت به این تصمیمات نظری داشته باشد،

مراتب را فوراً به اطلاع وزیر کشور می‌رساند. وزیر کشور موظف است نظرات هیأت را اجراء

نماید. در غیر این صورت هیأت اجرائی مرکزی مراتب را به هیأت مرکزی نظارت گزارش خواهد

داد. اجرای تصمیمات هیأت مرکزی نظارت الزامی است.

ماده 22- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 31 مکرر 2 به قانون الحاق می‌شود:

ماده 31 مکرر 2- وزارت کشور موظف است به منظور اجرای انتخابات، ستادی تحت عنوان ستاد

انتخابات کشور با وظایف زیر تشکیل دهد:

1- تنظیم برنامه زمان‌بندی فرآیندهای اجرایی انتخابات و ارائه به هیئت اجرایی مرکزی انتخابات

2- برنامه‌ریزی به‌منظور اجرای مطلوب کلیه فرآیندهای انتخاباتی در چهارچوب قانون و مصوبات هیئت اجرایی مرکزی انتخابات

3- ایجاد هماهنگی‌های لازم با کلیه دستگاه‌ها و نهادها در خصوص برگزاری انتخابات

4- اطلاع‌رسانی عمومی در خصوص کلیه فرآیندهای انتخابات

5- طراحی و چاپ تعرفه‌ها، اوراق و کاربرگ‌های انتخابات، تهیه اقلام و لوازم انتخاباتی از جمله لوازم موردنیاز برای برگزاری انتخابات الکترونیکی

6- سایر امور محوله از سوی وزیر کشور

ماده 23- ماده (31) قانون فعلی با اصلاحات زیر جایگزین ماده (32) قانون می‌شود و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح و الحاق می‌شود:

الف- در صدر ماده 32- عبارت «دو هفته پیش از ثبت نام» جایگزین عبارت «بلافاصله پس از صدور دستور شروع انتخابات» و عبارت «هفت روز» جایگزین «شش روز» و عبارت «به ریاست خود و عضویت سایر اعضای حقوقی شامل یک نفر حقوقدان با معرفی رئیس دادگستری استان و رئیس یا سرپرست ثبت‌احوال مرکز حوزه انتخابیه و هشت نفر معتمدین موضوع ماده (۳۲) تشکیل دهد» جایگزین عبارت «به ریاست خود و عضویت دادستان و رئیس ثبت‌احوال مرکز حوزه انتخابیه و هشت نفر معتمدین موضوع ماده (۳۲) مکرر 1 تشکیل دهد» می‌شود. همچنین کلمه «یا بخشدار» حذف می‌شود.

ب- تبصره این ماده به شرح زیر به عنوان تبصره 1 اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره «2» به آن الحاق می‌شود:

تبصره 1- در دوره هایی که انتخابات مجلس شورای اسلامی همزمان با انتخابات مجلس خبرگان رهبری برگزار می‌شود، هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و حوزه فرعی در انتخابات مجلس خبرگان رهبری، در صورت عدم مخالفت مجلس خبرگان رهبری، حسب مورد همان هیئت های اجرایی شهرستان و بخش در انتخابات مجلس شورای اسلامی می باشد. داوطلبی همزمان در انتخابات مجلس شورای اسلامی و خبرگان رهبری ممنوع است.

تبصره 2- در صورتی که حوزه انتخابیه بخش فاقد رئیس ثبت احوال باشد، مقام منصوب کننده استانی (مدیرکل ثبت احوال) باید نماینده ای را به بخشدار معرفی کند.

پ - عبارت «حقوقدان» جایگزین عبارت «دادستان» در تبصره های 1 و 2 ماده (34) می شود.

ماده 24- ماده ذیل به عنوان ماده (32 مکرر) به قانون الحاق می‌شود:

ماده 32 مکرر- به منظور تعیین معتمدان هیأت اجرائی، فرماندار حداکثر ظرف مدت چهل و هشت ساعت پس از صدور دستور تشکیل هیئت های اجرایی، مجموعاً سی نفر از شخصیت های دینی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی و اقتصادی محل که دارای صلاحیت های مندرج در این قانون باشند را به عنوان معتمد با مشخصات قابل شناسایی جهت تعیین صلاحیت به هیأت نظارت مربوط معرفی می نماید. هیأت نظارت با اخذ نظر مراجع ذیصلاح موظف است حداکثر ظرف

دو روز، اظهار نظر کتبی خود را نسبت به تأیید صلاحیت معتمدان معرفی شده، به فرماندار ارسال کند. پس از تأیید هیأت نظارت با رعایت تبصره (1) این ماده، فرماندار حداکثر ظرف مدت دو روز جلسه‌ای با حضور هیأت نظارت شهرستان و حداقل دوسوم معتمدان مذکور تشکیل می‌دهد که ضمن آن هشت نفر معتمدان هیأت اجرائی با رأی مخفی و اکثریت نسبی به‌عنوان عضو اصلی و پنج نفر عضو علی‌البدل به ترتیب آراء انتخاب می‌شوند.

تبصره 1- چنانچه هیأت نظارت به هر دلیلی کل یا تعدادی از معتمدان پیشنهادی را تأیید نکرد، فرماندار مربوط موظف است ظرف بیست و چهار ساعت با اعضای حقوقی هیئت تشکیل جلسه داده و به تعداد دو برابر مورد نیاز، افراد واجد شرایط دیگری را با مشخصات قابل شناسایی جهت تعیین صلاحیت به هیأت نظارت مربوط پیشنهاد دهد. هیأت نظارت حداکثر ظرف مدت چهل و هشت ساعت نظر خود را به صورت کتبی اعلام می‌نماید. اگر برای مرتبه دوم، معتمدان پیشنهادی، مورد تأیید هیأت نظارت مربوط قرار نگیرند، در صورتی که حداقل بیست نفر مورد تأیید باشند، اعضای اصلی و علی‌البدل را از میان خود انتخاب می‌کنند، در غیر این صورت استاندار با هماهنگی هیأت نظارت ظرف بیست و چهار ساعت، باقی‌مانده از سی نفر معتمد را انتخاب خواهند کرد.

تبصره 2- نحوه تشکیل، مهلت، ترکیب و تعداد اعضای هیأت اجرائی حوزه‌های انتخابیه فرعی با هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه یکسان است.

تبصره 3- تقصیر در فرآیند تشکیل هیئت های اجرایی از طرف فرماندار یا بخشدار یا هیئت اجرایی و هیئت های نظارت مستوجب مجازات نقدی درجه هفتم قانون مجازات اسلامی است.

ماده 25- ماده (33) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده 33- شرایط اعضای هیأت های نظارت و اجرایی، هیات های بازرسی وزارت کشور و شورای نگهبان، ناظران شورای نگهبان، اعضای شعب و نمایندگان فرماندار و بخشدار به شرح زیر است:

1- ایمان و التزام عملی به اسلام و قانون اساسی

2- حداقل سواد خواندن و نوشتن در شهر و روستا

3- عدم وابستگی به گروه های غیرقانونی

4- عدم سابقه محکومیت کیفری مؤثر و محرومیت از حقوق اجتماعی

5- عدم سابقه محکومیت به تخلفات و جرائم انتخاباتی

تبصره 1- اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی، تنها از شرط ایمان و التزام عملی به اسلام معاف بوده و سایر شرایط قانونی لازم را باید دارا باشند.

تبصره 2- مقامات منصوب کننده مکلفند در صورت اطلاع از عدم وجود این شرایط درخصوص اعضای مذکور در این ماده اقدام به تغییر آنها نمایند.

تبصره 3- هیچ یک از اعضای موضوع این ماده نباید با نامزدهای انتخابات به ترتیب زیر خویشاوندی نسبی یا سببی داشته باشند:

الف- خویشاوندی نسبی: پدر، مادر، فرزند، برادر و خواهر.

ب- خویشاوندی سببی: همسر؛ همسر فرزند داوطلب، پدر، مادر، برادر و خواهر همسر.
تبصره 4- در صورتی که اعضای حقوقی هیئت اجرایی شامل فرماندار، نماینده رئیس ادگستری و رئیس ثبت احوال با هر یک از نامزدها خویشاوند باشند، مقام منصوب کننده باید فردی را به عنوان جایگزین وی معرفی کند.

ماده 26- ماده (40) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های «1»، «2» و «3» ابقا می شود:
ماده 40- هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه و حوزه های فرعی حداکثر تا یک ماه پیش از روز اخذ رای برای هر شعبه ثبت نام و أخذ رأی، سه تا پنج نفر و در شعب پرتراکم هفت تا نه نفر و در تهران حداکثر تا 11 نفر، از معتمدان محل، انتخاب و به فرماندار یا بخشدار جهت صدور حکم معرفی می نمایند.

ماده 27- در ماده (41) قانون، عبارت «حداکثر دو نفر» جایگزین عبارت «یک نفر» شد.

ماده 28- ماده (45) قانون و تبصره های 1 و 2 و 3 آن به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره های 4 و 5 به آن الحاق می شود:

ماده ۴۵- داوطلبان نمایندگی مجلس باید ظرف مدت هفت روز از تاریخ انتشار دستور شروع ثبت نام به وسیله وزارت کشور به سامانه الکترونیکی که وزارت کشور جهت ثبت نام اعلام کرده است،

مراجعه کنند و ضمن تکمیل پرسشنامه مخصوص اعلام داوطلبی، مدارک و گواهینامه‌های مربوط را بارگذاری نموده و شناسه رهگیری اخذ نمایند.

تبصره ۱- لزوم مراجعه حضوری داوطلبان برای ثبت‌نام یا تأیید نهایی ثبت‌نام به مراکز ثبت‌نام با تشخیص وزارت کشور خواهد بود. مراجعه حضوری به مراکز ثبت‌نام از ساعت (8) صبح تا (16) می باشد. تمدید زمان مذکور حداکثر تا ساعت (24) بر عهده ستاد انتخابات کشور است.

تبصره 2- عدم تکمیل پرسشنامه مخصوص اعلام داوطلبی یا عدم بارگذاری مدارک و گواهینامه های مربوط و اخذ شناسه رهگیری یا عدم مراجعه به مراکز ثبت‌نام با تشخیص وزارت کشور در موعد مقرر جهت تأیید نهایی ثبت‌نام، به منزله عدم ثبت‌نام است.

تبصره 3- پرسشنامه اعلام داوطلبی باید حاوی اطلاعات شخصی و خانوادگی، سوابق از جمله علمی، شغلی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و مذهبی داوطلب باشد. مفاد این پرسشنامه توسط وزارت کشور تهیه و به تأیید هیئت مرکزی نظارت می‌رسد.

تبصره ۴- داوطلبان نمایندگی مجلس که در خارج از کشور به سر می‌برند، باید جهت ثبت‌نام به سفارتخانه یا نمایندگی های سیاسی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور مراجعه نمایند. سفارت یا نمایندگی سیاسی مذکور مکلفند با فوریت، مدارک ثبت‌نام داوطلبان مذکور را از طریق وزارت امور خارجه به وزارت کشور ارسال کنند تا در مهلت قانونی نسبت به ثبت در سامانه و بررسی صلاحیت وی در هیأت اجرائی حوزه انتخابیه اقدام قانونی به عمل آید.

تبصره ۵- وزارت کشور موظف است درخصوص نحوه اجرای حکم این ماده از طریق رسانه‌های گروهی به عموم مردم اطلاع‌رسانی کند و فرمانداران و بخشداران نیز مکلفند به‌نحو مقتضی در حوزه انتخابیه خود اطلاع‌رسانی کنند.

ماده 29- یک ماده به عنوان ماده ۴۵ مکرر 1 به شرح زیر به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۴۵ مکرر 1 - شورای نگهبان می‌تواند فرآیندهای نظارت بر انتخابات از جمله ثبت شکایات و اعتراضات درخصوص بررسی صلاحیت داوطلبان و صحت انتخابات را به صورت الکترونیکی و با ارائه شناسه رهگیری فراهم کند.

ماده 30- یک ماده به عنوان ماده 45 مکرر 2 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۴۵ مکرر 2- وزارت کشور با موافقت شورای نگهبان می‌تواند برای همه یا برخی از حوزه های انتخابیه حداقل یک ماه قبل از برگزاری انتخابات از رای‌دهندگان به صورت الکترونیکی ثبت نام به عمل آورد تا رای دهندگان نسبت به تعیین شعبه اخذ رای اقدام نمایند. آیین نامه موضوع این ماده حداکثر ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزیر کشور تهیه و به تصویب هیات وزیران می‌رسد.

ماده 31- ماده (46) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 46- هر یک از داوطلبان نمایندگی مجلس با مراجعه به سامانه اعلامی وزارت کشور می توانند حداکثر تا 72 ساعت قبل از رای گیری، انصراف خود را ثبت کنند. مراتب انصراف توسط وزارت کشور فوراً به اطلاع هیئت مرکزی نظارت می رسد. انصراف پس از زمان مذکور یا عدول از انصراف پذیرفته نمی شود.

ماده 32- ماده (48) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می شود:

ماده 48- وزارت کشور و شورای نگهبان به منظور بررسی سوابق داوطلبان در رابطه با شرایط مندرج در این قانون، روزانه اطلاعات کامل ثبت نام داوطلبان را حسب مورد به مراجع ذیصلاح از جمله وزارت اطلاعات، سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، سازمان ثبت احوال کشور، فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و قوه قضائیه ارسال می کنند. مراجع مزبور مکلفند ظرف مهلت ده روز نسبت به ارسال پاسخ درخصوص هر یک از افراد اعلام شده به صورت مکتوب و مستدل به همراه اسناد و مدارک اقدام نمایند. پاسخ مراجع مزبور باید تنها ناظر به وجود سوابق درخصوص شرایط مذکور در قانون باشد. مراجع مزبور مکلفند در صورتی که هر یک از داوطلبان فاقد هرگونه سابقه ای نزد آنان باشد، در پاسخ ارسالی، نسبت به این موضوع تصریح کنند.

تبصره- عدم ارائه پاسخ در مهلت مقرر و یا ارسال پاسخ برخلاف واقع یا بدون اسناد و مدارک، جرم است و مرتکب به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس و انفصال موقت تا یکسال محکوم می شود.

ماده 33- در ماده (50) عبارت «ده روز» به عبارت «پانزده روز» اصلاح و عبارت «رونوشتی از مدارک و اسناد همراه» قبل از واژه «نتیجه» اضافه گردیده و عبارت «کلاً» حذف میشود.

ماده 34- ماده (51) به شرح زیر اصلاح و تبصره آن ابقا می شود:

ماده 51- فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه مکلف اند نظر هیات اجرایی انتخابات مبنی بر عدم تایید داوطلب را با ذکر استناد قانونی ظرف دو روز به داوطلبان ابلاغ نموده و با قید فوریت به همراه اسناد و مدارک به اطلاع هیات نظارت استان برسانند.

داوطلب می تواند ظرف مدت دو روز درخواست کتبی مبنی بر ارائه دلایل عدم تایید خود را به هیات اجرایی داده و آن هیات موظف است دلایل را با رعایت قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف مصوب 22 / 8 / 1378 در مدت چهار روز به وی ابلاغ کند.

ماده 35- ماده (52) و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده 52- هیئت نظارت استان در راستای بررسی دقیق صلاحیت داوطلبان، موظف است مستند به قانون و مستدل به مدارک، دلایل، قرائن و امارات علم آور و اطمینان آور شرعی و قانونی و عرفی بر اساس تحقیقات لازم، اخذ سوابق و مدارک اثباتی از داوطلب، استعلام از مراجع ذی صلاح، شنیدن توضیحات یا دفاعیات داوطلب و بررسی حقوقی و شرعی کلیه اسناد، مدارک و اطلاعات، نظر خود را به هیئت مرکزی نظارت اعلام کند.

تبصره ۱- هیئت نظارت استان قبل از اظهارنظر موظف است داوطلبانی که صلاحیت آنها در هیئت‌های اجرایی تایید نشده یا در هیئت نظارت استان احراز صلاحیت یا تایید نمی‌شوند را به نحو مقتضی از حق دانستن دلایل عدم تایید یا عدم احراز و حقوق مرتبط با آن مطلع یا به آنها ابلاغ نمایند. هیئت نظارت استان در صورت درخواست کتبی داوطلب موظف به ارائه دلایل عدم تایید یا عدم احراز بر اساس قانون و همچنین شنیدن توضیحات و یا دفاعیات آنها در فرصت مناسب می‌باشد.

تبصره ۲- هیئت نظارت استان تحت نظارت هیئت مرکزی نظارت به وظیفه خود عمل می‌کند. هیئت مرکزی نظارت نیز از طریق کارشناسان بر فرایند تشخیص صلاحیت در هیئت نظارت استان، نظارت و راهنمایی می‌کند. اظهارنظر هیئت نظارت استان مبنی بر تایید، عدم تایید یا عدم احراز برای هیئت مرکزی نظارت مشورتی محسوب می‌شود و در این مرحله از بررسی صلاحیت، نظر هیئت مرکزی نظارت قطعی خواهد بود. مدت زمان بررسی و تشخیص صلاحیت در این مرحله (بررسی در هیئت نظارت استان و نظر نهایی هیئت مرکزی نظارت) پنجاه روز است.

ماده 36- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 1 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۵۲ مکرر 1 - هیئت نظارت استان پس از کسب نظر هیئت مرکزی نظارت، موظف است مراتب تأیید، عدم تایید یا عدم احراز کلیه داوطلبان را با استناد قانونی به نحو مقتضی ظرف دو

روز ابلاغ و رونوشتی از نتایج بررسی صلاحیت در این مرحله را به فرماندار مرکز حوزه انتخابیه ارسال نماید.

ماده 37- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 2 به قانون الحاق می شود:

ماده ۵۲ مکرر 2- داوطلبانی که صلاحیت آنها تایید یا احراز نشده است، می توانند مراتب اعتراض خود را ظرف سه روز به شورای نگهبان اعلام کنند. شورای نگهبان ظرف سی روز نظر قطعی خود را از طریق هیات نظارت استان درباره صلاحیت داوطلبان به آنها اعلام و رونوشتی از نتایج رسیدگی قطعی را به ستاد انتخابات کشور ارسال نماید.

ماده 38- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 3 به قانون الحاق می شود:

ماده ۵۲ مکرر 3- چنانچه شورای نگهبان صلاحیت داوطلبی که در مراحل قبلی مورد تأیید قرار گرفته است را تایید یا احراز نکند، پس از ارسال اظهارنظر عدم تایید یا عدم احراز صلاحیت داوطلب به هیات نظارت استان، هیات نظارت استان موظف است ظرف یک روز مراتب را به داوطلب ابلاغ نماید. داوطلب می تواند حداکثر ظرف مدت سه روز از تاریخ ابلاغ، درخواست رسیدگی مجدد نماید. شورای نگهبان باید ظرف مدت هفت روز رسیدگی و نتیجه قطعی را به ستاد انتخابات کشور اعلام نماید.

ماده 39- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 4 به قانون الحاق می شود:

ماده ۵۲ مکرر 4- شورای نگهبان در بررسی فرایند صلاحیت داوطلبان و یا اعتراض آنها می تواند در صورت تشخیص راسا و یا از طریق هیئت مرکزی نظارت یا استان اقدامات لازم مندرج در ماده

(52) را انجام دهد. نظر شورای نگهبان قطعی است. تنها داوطلبانی که صلاحیت آنها تایید شده

است می‌توانند به عنوان نامزد خود را در معرض انتخاب شدن برای نمایندگی قرار دهند.

تبصره - حق دانستن دلایل و شنیدن دفاعیات و توضیحات داوطلب در مراحل بررسی صلاحیت در

شورای نگهبان تنها در صورتی است که یکی از شرایط زیر در مورد وی صدق کند:

الف) داوطلب در مراحل قبل، پس از ابلاغ و اطلاع از حق دانستن دلایل و ارایه توضیحات و

دفاعیات، درخواست کتبی خود مبنی بر اعمال حق مذکور را ارایه داده ولی امکان استماع

دفاعیات ایشان فراهم نشده است.

ب) با عذر موجه یا خارج از اراده خود از برخورداری از این حق محروم بوده است.

پ) دلایل، مدارک یا مستندات جدیدی در مراحل بعد کشف شده است که در این صورت تنها

نسبت به همان دلایل جدید حق ارایه دلیل و اخذ دفاعیات انجام می‌شود.

ماده 40- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 5 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۵۲ مکرر 5- دستورالعمل اجرایی این قانون مربوط به فرآیند بررسی صلاحیت داوطلبان

(رسیدگی تشخیص صلاحیت) در هیئت نظارت استان، هیات مرکزی نظارت و شورای نگهبان به

تصویب شورای نگهبان می‌رسد.

ماده 41- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 6 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۵۲ مکرر 6- شورای نگهبان، هیئت مرکزی نظارت و هیات نظارت استان، در راستای رسیدگی و بررسی دقیق و احراز شرایط لازم برای صلاحیت داوطلبان، امکانات لازم از جمله تامین و آموزش محققان یا کارشناسان را فراهم می‌کند.

ماده 42- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 7 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۵۲ مکرر 7- در صورتی که شورای نگهبان تا قبل از صدور اعتبارنامه منتخبان بر اساس ادله و مدارکی که کشف شده یا در مراحل قبل مورد بررسی قرار نگرفته، صلاحیت نامزد یا منتخبی را تایید نکند، موظف است ظرف 72 ساعت ضمن اخذ اعتراض و دفاعیات او نسبت به صلاحیت نامزد یا حذف منتخب یا ابطال انتخابات حسب مورد اقدام لازم را اتخاذ کند.

ماده 43- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۵۲ مکرر 8 به قانون الحاق می‌شود:

ماده ۵۲ مکرر 8- مبتنی بر اصل محرمانگی تعیین صلاحیت، اطلاعات و اسناد مربوط به بررسی صلاحیت داوطلبان، مشمول قانون مجازات انتشار و افشا اسناد محرمانه و سری دولتی مصوب 1353 /11 /29 با اصلاحات و الحاقات بعدی است. در صورتی که داوطلب پس از قطعی شدن عدم تایید صلاحیت خود، درخواست انتشار عمومی دلایل عدم تایید صلاحیت را داشته باشد، با درخواست کتبی او، مرجع تعیین صلاحیت، دلایل را به جز در مواردی که از مصادیق اشاعه فحضا، هتک عفت عمومی، هتک حیثیت اشخاص دیگر یا جزء «د» بند (2) قانون لزوم رسیدگی دقیق به شکایات داوطلبین رد صلاحیت شده در انتخابات مختلف مصوب 1378 /8 /22 باشد را منتشر می‌کند.

ماده 44- در ماده (53) عبارت «و تایید» قبل از عبارت «هیئت نظارت» حذف شد.

ماده 45- متن زیر جایگزین ماده (55) قانون و تبصره آن می شود:

ماده 55- هریک از نامزدها به تنهایی یا چند نامزد به طور مشترک می توانند شخصاً یا از طریق

نماینده قانونی خود به شیوه زیر، نمایندگان خود را به هیأت نظارت حوزه انتخابیه معرفی نمایند:

الف- حوزه های دارای یک یا دو نماینده، به ازای هر دو شعبه یک نماینده

ب- حوزه های دارای سه نماینده، به ازای هر سه شعبه یک نماینده

پ- حوزه های دارای چهار نماینده، به ازای هر چهار شعبه یک نماینده

ت- حوزه های دارای پنج نماینده، به ازای هر پنج شعبه یک نماینده

ث- حوزه های دارای شش نماینده، به ازای هر شش شعبه یک نماینده

ج- حوزه های دارای بیش از شش نماینده، به ازای هر بیست شعبه یک نماینده

چ- حوزه انتخابیه تهران به ازای هر پنجاه صندوق دارای یک نماینده است.

تبصره 1- نمایندگان نامزدها باید توسط نامزد یا مسؤول ستاد اصلی تبلیغات یا از طریق نماینده

قانونی خود تا ده روز قبل از روز أخذ رأی معرفی شوند. هیئت نظارت موظف است با حضور

نماینده دادستان و نماینده هیئت اجرایی برای هر شعبه تا حداکثر هفت نفر را به صورت تصادفی

تعیین کند و کارت هریک از نمایندگان مذکور را برای شعبه یا شعب تعیین شده تا سه روز قبل از

روز أخذ رأی به نماینده نامزد تحویل و فهرست آنان را به هیات اجرایی ارسال نماید. نماینده

نامزد تنها حق حضور در همان شعبه تعیین شده را خواهد داشت. معرفی نماینده نامزدی که دارای سابقه تخلف یا جرم انتخاباتی است، ممنوع است.

تبصره 2- کارکنان (پرسنل) نیروهای نظامی، انتظامی، اطلاعاتی و امنیتی نمی‌توانند از طرف هیچ نامزدی نمایندگی داشته باشند.

تبصره 3- نمایندگان نامزدها در صورت هرگونه اعتراض به فرآیند انتخابات یا مشاهده تخلف یا جرم، مراتب را شخصاً یا توسط نامزد، به صورت کتبی با ذکر مستندات قانونی به نماینده فرماندار یا بخشدار یا ناظر شعبه اعلام می‌کنند. حضور نمایندگان نامزدها قبل از مهر و موم (پلمپ) صندوق های أخذ رأی و شروع رأی‌گیری تا پایان أخذ رأی، خواندن و شمارش آرا و تنظیم صورتجلسه نتایج أخذ رأی بلامانع است و ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در شعب أخذ رأی ممنوع بوده و جرم محسوب می‌شود.

تبصره 4- عدم حضور نمایندگان نامزدها مانع از شروع روند اجرایی انتخابات از قبیل مهر و موم صندوق و أخذ رأی، شمارش و تجمیع آرا و سایر اقدامات قانونی نیست. بعد از اعلام نتایج توسط وزارت کشور، در صورت درخواست کتبی نامزد، نتیجه آرای شعب در اختیار وی قرار می‌گیرد.

تبصره 5- نمایندگان نامزدها حق تبلیغ به نفع یا ضرر هیچ‌یک از نامزدها یا دخالت در انجام وظایف اعضای شعب أخذ رأی را ندارند. در صورت تخلف با تنظیم صورتجلسه توسط نماینده فرماندار یا

بخشدار و ناظر شعبه، ضمن ضبط کارت متخلف، وی از شعبه أخذ رأی مربوط اخراج شده و مراتب به مراجع صالح قانونی اعلام می‌شود.

تبصره 6- حضور دیگر افراد به‌جز اعضای هیات‌های اجرایی و شعب أخذ رأی، اعضای هیئت‌های نظارت و بازرسان و ناظران شورای نگهبان، نمایندگان فرماندار و بخشدار، بازرسان وزارت کشور و نمایندگان نامزدها در شعب أخذ رأی تحت هر عنوان ممنوع است و جرم محسوب می‌گردد. مأموران فرماندهی انتظامی موظفند با هماهنگی نماینده فرماندار یا بخشدار یا رئیس شعبه از حضور افراد غیرمسئول جلوگیری به‌عمل آورند. ممانعت از حضور افراد مجاز در شعبه و همچنین عدم جلوگیری از حضور افراد غیرمسئول توسط مأموران فرماندهی انتظامی و همچنین ایجاد زمینه ممانعت از حضور نمایندگان نامزدها در محل أخذ رأی، نظیر تأخیر یا عدم صدور کارت نمایندگی و یا کاهش تعداد نمایندگان نامزدها برخلاف قانون، جرم بوده و موجب جزای نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی و هشت سال محرومیت از عضویت و مسئولیت در شعب أخذ رأی می‌باشد.

تبصره 7- احزاب و گروه‌هایی که مطابق این قانون فهرست انتخاباتی خود را ارائه نموده‌اند، می‌توانند به نمایندگی از نامزدهای عضو فهرست، اقدام به معرفی نماینده کنند. در این صورت نامزدهای عضو فهرست، حق معرفی نماینده مستقل را ندارند.

ماده 46- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۵۵ مکرر به قانون اضافه می‌شود:

ماده ۵۵ مکرر - وزارت کشور موظف است کلیه دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و اطلاعیه‌های اجرایی مربوط به کلیه فرآیندهای اجرایی انتخابات را مطابق با قانون و مقررات تدوین و به اطلاع هیئت مرکزی نظارت برساند. هیئت مرکزی نظارت، در صورت تشخیص مغایرت آن با قوانین و مقررات، مراتب را به قید فوریت جهت بررسی و اصلاح به وزیر کشور اعلام می‌کند.

ماده 47- ماده (56) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 56- تبلیغات و فعالیتهای انتخاباتی (اعم از فضای حقیقی و مجازی) در چهارچوب احکام این قانون و قانون شفافیت و نظارت بر تأمین مالی فعالیت های انتخاباتی در انتخابات مجلس شورای اسلامی» مصوب 6 / 11 / 1398 مجاز است و کلیه مراجع اداری، انتظامی و قضائی مسؤول، موظف به برخورد با تبلیغات غیرمجاز در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط هستند.

ماده 48- ماده ذیل به عنوان ماده 56 مکرر به قانون الحاق می‌شود:

ماده 56 مکرر- فعالیت تبلیغات انتخاباتی هشت روز قبل از روز أخذ رأی، آغاز و تا بیست و چهار ساعت قبل از شروع أخذ رأی ادامه می‌یابد. هرگونه فعالیت تبلیغاتی خارج از مهلت مقرر جرم است و مرتکب به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود. در صورتی که مرتکب، نامزد باشد، به محرومیت از حقوق اجتماعی درجه پنج قانون مجازات اسلامی نیز محکوم می‌شود.

تبصره 1- وزارت کشور و سایر نهادهای ذی صلاح در چهارچوب قوانین موظفند هرگونه تبلیغات انتخاباتی خارج از مهلت مقرر قانونی و یا جرایم انتخاباتی را مورد بررسی قرار داده و گزارش آن را به شورای نگهبان و مراجع قضایی ارسال کنند.

تبصره 2- هیأت‌های اجرائی و نظارت مکلفند علاوه بر دریافت گزارش‌های ارسالی در خصوص تخلف یا جرم، ضمن رسیدگی مراتب را به هیات‌های نظارت بالاتر ارجاع دهند. فرماندهی انتظامی نیز مکلف است با هماهنگی هیأت‌های اجرائی و نظارت، در چهارچوب قوانین، اقدامات لازم را نسبت به پیشگیری و برخورد از وقوع تخلف یا جرم به عمل آورد.

ماده 49- ماده (58) قانون به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده 58- چاپخانه‌ها، مراکز تکثیر و سایر اشخاص منحصراً در صورت درخواست کتبی نامزد، مسؤول ستاد اصلی تبلیغات وی و یا احزاب و گروه‌های سیاسی، مجاز به چاپ و آگهی تبلیغات انتخاباتی و با رعایت ضوابط می‌باشند. در صورت نقض این حکم، مرتکب مجرم شناخته شده و به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود.

تبصره 1- نام و نشانی چاپخانه یا مرکز تکثیر و تاریخ چاپ باید در زیر آگهی درج شود. در صورت عدم درج این موارد، آگهی در حکم آگهی غیرمجاز می‌باشد.

تبصره 2- تولید، انتشار و بازنشر هرگونه محتوا یا اخبار جعلی یا خلاف واقع، توسط هریک از نامزدها و یا ستادهای ایشان در هریک از درگاه های نشر داخلی یا خارجی در فضای مجازی، ممنوع بوده و جرم محسوب می شود.

ماده 50- ماده (59) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره های آن حذف می شود:

ماده 59- انجام هرگونه فعالیت یا تبلیغات انتخاباتی توسط کارکنان دستگاه های موضوع ماده (29) قانون برنامه ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران و اشخاص حقوقی وابسته به آنها در ساعات اداری و همچنین هرگونه استفاده از جایگاه، نام، مقام یا موقعیت اداری و سازمانی توسط کارکنان نهادهای مذکور برای فعالیت یا تبلیغات انتخاباتی در ساعات غیراداری ممنوع است و مرتکب به مجازات نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی و انفصال موقت از خدمات دولتی از شش ماه تا یک سال محکوم می شود.

ماده 51- یک ماده به شرح ذیل به عنوان ماده ۵۹ مکرر به قانون الحاق می شود:

ماده ۵۹ مکرر- در راستای بند 3 سیاست های کلی انتخابات و به منظور ایجاد عدالت انتخاباتی، نهادها و دستگاه های اجرایی موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری، یک ماه قبل از شروع تبلیغات انتخاباتی فهرست و مشخصات کامل امکاناتی که عرفاً می توان از آنها برای تبلیغات عمومی در انتخابات استفاده کرد و برنامه زمان بندی پیشنهادی خود را در اختیار هیات

بررسی تبلیغات استان قرار می دهند. این هیات موظف است حداکثر دو هفته قبل از شروع تبلیغات، فهرست امکانات، تسهیلات و برنامه زمانبندی، هزینه استفاده از آنها و نحوه مراجعه نامزدها برای استفاده را مبتنی بر اصل برابری فرصت تبلیغاتی و عدالت انتخاباتی حسب هر حوزه انتخابیه بر اساس آیین نامه موضوع این ماده که حداکثر دو ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون توسط وزیر کشور تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد، به اطلاع نامزدها برساند.

تبصره- استفاده از امکانات و اموال دستگاه‌های موضوع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری برای فعالیت یا تبلیغات انتخاباتی در غیر از موارد مجاز در این قانون توسط کارکنان، داوطلبان، نامزدها و یا هر شخص دیگر ممنوع و مرتکب به مجازات جرم سوءاستفاده از اموال و امکانات دولتی محکوم می شود.

ماده 52 - ماده (60) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:

ماده 60- رؤسای قوای مجریه و قضائیه و معاونان و مشاوران آنها، اعضای شورای نگهبان، معاونان و مشاوران اجرائی رئیس قوه مقننه، ائمه جمعه دائمی و موقت، وزرا و معاونان و مشاوران آنها، کارکنان نیروهای مسلح، رئیس و اعضای هیأت‌های نظارت، هیأت‌های اجرائی و ستاد انتخابات در کلیه سطوح، استانداران، سفراء، فرمانداران، بخشداران، شهرداران و معاونان و مشاوران آنها و بازرسان و سایر دست‌اندرکاران امور اجرائی و نظارتی انتخابات، موظفند در طول مدت مسؤولیت در فرآیند انتخابات، در ساعات و محیط اداری و غیراداری بی طرفی کامل را

حفظ نمایند و نمی‌توانند به نفع یا به ضرر نامزدها و احزاب و گروه‌های سیاسی در انتخابات و مواضع آنها اقدام یا اعلام‌نظر کنند.

عدم رعایت مفاد این ماده، جرم است و مرتکب به جزای نقدی درجه شش قانون مجازات اسلامی و به انفصال از خدمات دولتی از شش ماه تا یکسال محکوم می‌شود.

ماده 53-یک ماده به عنوان (ماده 60 مکرر) به قانون الحاق و تبصره «1» ماده (57) قانون حذف می‌شود:

ماده 60 مکرر- هرگونه انتشار نظر یا تصویر مقامات و مدیران و اشخاص موضوع ماده (60) این قانون، به نفع یا ضرر نامزدها و جریان‌های سیاسی و احزاب و گروه‌های سیاسی در جریان انتخابات به‌جز مواردی که قبلاً جنبه عمومی پیدا کرده، ممنوع است. استفاده از اظهارنظر، نام، تصویر یا نماد سایر اشخاص حقیقی و حقوقی به استثناء مقامات موضوع ماده (60) این قانون و همچنین احزاب و گروه‌های سیاسی در تبلیغات انتخاباتی منوط به ارائه موافقت آنها به هیات بررسی تبلیغات استان مطابق ماده (57) این قانون است.

تبصره- تخلف از حکم این ماده جرم بوده و مرتکب در صورت اثبات به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود.

ماده 54- در ماده (61) قانون:

الف- عبارت «و مرتكب در صورت اثبات به مجازات درجه هفت قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محكوم می‌شود.» به انتهای ماده 61 الحاق می‌شود.

ب- تبصره ماده 61 با عنوان تبصره «1» به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره «2» به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره 1- مأموران انتظامی مکلفند در صورت مشاهده جرم، مرتکبان را دستگیر و به مقامات قضائی تحویل دهند.

تبصره 2- نصب آثار تبلیغاتی در محل ستادهای تبلیغاتی نامزدها مجاز می‌باشد. تنظیم و تقسیم سایر جایگاههایی که جهت نصب اقلام تبلیغاتی توسط شهرداری ها و دهیاری ها اختصاص می‌یابد، با رعایت مساوات، مطابق آیین نامه ماده (59 مکرر) این قانون است که توسط هیات بررسی تبلیغات استان اعلام می‌شود و هیات مزبور مکلف به تضمین اجرای آن است. تخلف از حکم این تبصره مشمول مجازات موضوع این ماده می‌باشد.

ماده 55- ماده (62) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده 62- هرگونه آگهی، آثار و نماد تبلیغاتی باید قبل از شروع أخذ رأی از محل شعبه أخذ رأی و محیط پیرامون آن امحاء گردد. مسؤولیت این امر برعهده رئیس شعبه با همکاری فرماندهی انتظامی است.

ماده 56- ماده (63) قانون و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده 63-ستاد تبلیغات انتخابات، مرکزی است که فعالیت های انتخاباتی و تبلیغاتی نامزدها و طرفداران آنان در آن ساماندهی و انجام می شود و عناوین مشابه نظیر ستاد مردمی، مرکز، مجمع، کانون هواداران، و غیره «ستاد تبلیغاتی» محسوب می شوند. هر نامزد می تواند یک ستاد اصلی در حوزه انتخابیه داشته باشد. همچنین در هر شهر یا روستا یا منطقه شهرداری حوزه انتخابیه می تواند فقط یک ستاد انتخابات به عنوان ستاد فرعی داشته باشد. نامزد موظف است ستادهای اصلی و فرعی به همراه نشانی و مسئول آنها را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه و هیئت استانی بررسی تبلیغات اعلام نماید. همچنین هر داوطلب می تواند یک ستاد انتخاباتی مجازی به صورت تارنمای اینترنتی داشته باشد و موظف است که نشانی و مشخصات دقیق درگاه و همچنین مسئول آن را به فرمانداری مرکز حوزه انتخابیه و هیئت استانی بررسی تبلیغات اعلام و پیوند آن را در سامانه ای که وزارت کشور اعلام می کند، ثبت نماید.

نامزد موظف است پیوند سایر درگاه های مجازی قانونی، مانند پیامرسان اجتماعی و برنامه را در تارنمای مذکور قرار دهد. کلیه تبلیغات و فعالیت های انتخاباتی نامزد در فضای مجازی تنها در این تارنما و درگاه های معرفی شده صورت می پذیرد. وزارت کشور موظف است پس از تایید ستادهای مجازی، پیوند این ستادها را از طریق سامانه خود به تفکیک حوزه انتخابیه در دسترس قرار دهد به گونه ای که عموم مردم به سهولت بتوانند برای آشنایی با داوطلبان و

سوابق ایشان به این سامانه مراجعه نمایند. وزارت کشور محتوای ضروری برای اطلاع رسانی عمومی مانند مقررات، دستورالعمل‌ها و اطلاعیه‌ها را نیز از طریق سامانه مذکور در دسترس عموم مردم قرار می‌دهد. نامزد موظف است که الزامات قانونی را به مسولان ستادها و طرفداران اطلاع رسانی کند.

تبصره 1- در پایان مهلت قانونی تبلیغات، کلیه ستادهای انتخاباتی اصلی و فرعی تعطیل میشود و ستادهای مجازی و درگاه‌های نشر و همچنین کلیه تبلیغات نامزدها در درگاه‌های مختلف غیرفعال خواهند شد. تخلف از این ماده مستوجب مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی مصوب 1392 است.

تبصره 2- در صورت ارتکاب جرایم انتخاباتی در ستادها علاوه بر مجازات مرتکب، نامزد نیز به مجازات درجه هفت برای جرایم انتخاباتی ارتكابی در ستاد اصلی و مجازی و همچنین مسئول ستاد به مجازات درجه هفت برای جرایم خاص انتخاباتی ارتكابی در ستادهای فرعی و درگاه های دیگر محکوم می‌شوند.

ماده 57- ماده (64) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می‌شود:

ماده 64- درج آگهی یا محتوا علیه نامزدهای انتخاباتی یا احزاب و گروه‌های سیاسی و یا اعلام خلاف واقع انصراف نامزدها توسط رسانه‌های همگانی ممنوع است و در این صورت، ضمن معرفی مرتکب به مراجع قضایی، نامزد حق دارد، پاسخ خود را به رسانه مربوط اعلام کند.

رسانه یادشده طبق قوانین و مقررات مربوط موظف به چاپ یا نشر فوری آن حداکثر ظرف مدت بیست و چهار ساعت و قبل از اتمام زمان تبلیغات انتخابات می‌باشد. در صورتی که امکان انتشار از طریق رسانه مرتکب وجود نداشته باشد، مسؤول آن باید با هزینه خود، پاسخ نامزد را به رسانه مشابه دیگری ارسال کند و آن رسانه مکلف به انتشار آن در اولین نشر خود می‌باشد. عدم رعایت مفاد این ماده جرم است و مرتکب به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود.

تبصره 1- رسانه های همگانی در انتشار هرگونه مطلب درخصوص نامزدها مکلفند به نحوی اقدام کنند که در صورت لزوم، فرصت پاسخگویی برای نامزد در مهلت مجاز تبلیغاتی فراهم باشد. مجازات نقض حکم این تبصره، تعطیلی نشریه یا پایگاه خبری یا مرکز ارسال پیامک و شبکه‌های مجازی از یک تا سه ماه است.

تبصره 2- منظور از رسانه‌های همگانی: ابزارهای چاپی، الکترونیکی یا رقومی (دیجیتال) یا هر نوع شبکه رسانه‌ای است که به منظور انتشار عمومی محتوای نوشتاری، شنیداری، دیداری یا تلفیقی از آنها به کار می‌رود.

تبصره 3- هرگونه اعلام انصراف نامزدها و انتشار آن در رسانه‌ها پس از تایید هیأت اجرائی مرکز حوزه انتخابیه مجاز می‌باشد.

ماده 58- ماده 56 مکرر قانون با اصلاح عنوان به ماده (65 مکرر1) و تبصره آن با اصلاح عنوان به تبصره «1» به شرح زیر اصلاح و دو تبصره به عنوان تبصره های 2 و 3 به آن الحاق می شود:

ماده 65 مکرر1- اقدامات زیر در فعالیتهای تبلیغاتی انتخابات توسط نامزدها، احزاب و گروهها و اشخاص حقیقی و حقوقی، جرم است و مرتکبان به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می شوند:

1- دادن وعده های خارج از اختیارات قانونی نمایندگی اعم از قانونگذاری و نظارت توسط نامزدها

2- هرگونه تخریب، توهین، هتک حرمت و حیثیت اشخاص حقیقی و حقوقی

3- نوشتن یا اظهار مطالب خلاف واقع

4- دیوارنویسی؛

5- تخریب یا پاره کردن عکس و دیگر آثار تبلیغاتی نامزدها در مهلت قانونی تبلیغات که در محل های

مجاز الصاق شده و یا قرار گرفته باشد؛

6- نصب یا توزیع محتوا و آثار تبلیغات انتخاباتی تهیه شده بدون رعایت مفاد این قانون از جمله

مفاد تبصره های ماده 58

7- استفاده از آثار تبلیغاتی متضمن موارد مغایر عفت عمومی و یا موازین شرع؛

8- اخلال و برهم زدن اجتماعات و سخنرانی های قانونی و تعرض به ستادهای انتخاباتی نامزدها؛

9- استفاده از کاروان های تبلیغاتی

تبصره 1- انجام هر یک از موارد فوق که از طریق فضای مجازی امکان وقوع دارد، حسب مورد مشمول مجازات مربوط می شود.

تبصره 2- گزارش تخلف و نقض ضوابط تبلیغات موضوع این قانون در جلسه مشترک هیات های اجرایی و نظارت بررسی و ضمن تذکر به مرتکبان، نسخه ای از گزارش مذکور به مرجع صالح قضایی موضوع ماده 17 این قانون و همچنین هیات نظارت مرکزی جهت بررسی مجدد صلاحیت نامزدها ارسال می شود.

تبصره 3- اندازه آثار تبلیغاتی نامزدها حداکثر 70 در 100 سانتی متر می باشد.

ماده 59- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (65 مکرر 2) به قانون الحاق می شود:

ماده 65 مکرر 2- به منظور ساماندهی و مدیریت تبلیغات انتخاباتی و ایجاد فضای مناسب جهت تحقق انتخابات رقابتی و نیز تضمین بهره مندی یکسان نامزدها از امکانات دولتی و عمومی، هیئت استانی بررسی تبلیغات در هر استان یک هفته پس از پایان ثبت نام داوطلبان زیر نظر هیأت اجرایی مرکزی انتخابات با ترکیب زیر تشکیل می شود:

1- استاندار یا نماینده تام الاختیار او به عنوان رئیس هیات

2- دادستان مرکز استان یا نماینده تام الاختیار او

3- مدیرکل صدا و سیما استان یا نماینده تام الاختیار رئیس سازمان

4- مدیرکل ارتباطات و فناوری اطلاعات استان

5- مدیر کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان

6- رئیس هیات بازرسی انتخابات استان

7- دبیر ستاد انتخابات استان بدون حق رای

8- دو نفر از اعضای شورای استان به انتخاب شورای استان بدون حق رای

تبصره 1- هیأت نظارت استان یک نفر از میان اعضای خود یا خارج از آن را به منظور نظارت بر عملکرد هیئت استانی بررسی تبلیغات تعیین می نماید. هیئت مکلف است از وی به صورت کتبی جهت شرکت در جلسات هیئت، دعوت نماید. عدم حضور عضو ناظر مانع از تشکیل جلسه نمی شود.

تبصره 2- جلسات هیئت استانی بررسی تبلیغات با حضور حداقل پنج عضو دارای حق رای رسمیت می یابد و تصمیمات آنها با رأی چهار عضو دارای حق رای، معتبر است.

تبصره 3- وظایف هیئت بررسی تبلیغات عبارتند از:

1- اجرای دستورالعمل های هیئت مرکزی اجرایی در خصوص تبلیغات و فعالیت های انتخاباتی

2- برنامه ریزی و اجرای مقررات لازم جهت برخورداری نامزدها از فرصت برابر استفاده از امکانات

تبلیغاتی نهادها موضوع ماده 55 این قانون

3- مراقبت بر جرایم تبلیغاتی ارتكابی از جمله استفاده غیرقانونی از هرگونه امکانات و اموال

دستگاه های دولتی و عمومی یا فعالیت های تبلیغاتی غیرقانونی مسئولان و کارکنان و اعلام آن

به مراجع صالح قضایی

ماده 60- ماده (66) قانون و تبصره آن با اصلاح عنوان به تبصره «1» به شرح زیر

اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره «2» به آن الحاق می‌شود:

ماده 66- علاوه بر جرائم مندرج در سایر مواد این قانون، ارتکاب رفتارهای زیر جرم محسوب و

مرتکب به مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی به استثنای حبس محکوم می‌شود:

1- هرگونه خرید و فروش مستقیم یا غیرمستقیم رأی یا فعالیت و تبلیغات انتخاباتی مستقیم و

غیرمستقیم از طریق توزیع اقلام و لوازمی که برای دریافت‌کننده جنبه انتفاعی داشته باشد،

اعطای کمک‌های نقدی و غیرنقدی به اشخاص حقیقی و حقوقی، اماکن عمومی و مذهبی،

هیأتها و امور خیریه، اعطای وام، پاداش و یا امتیازات، از زمان دستور شروع انتخابات توسط

وزارت کشور؛

2- رأی‌دادن با مدارک شناسایی جعلی یا متعلق به دیگری؛

3- رأی‌دادن بیش از یک بار؛

4- تقلب، جعل، دستکاری، امحاء، تخریب، معدوم‌نمودن، جابجایی، ربودن یا اختفای آراء،

صورتجلسات، اسناد، مدارک، تجهیزات، برنامه‌ها، داده‌های رایانه‌ای و یا نتایج انتخابات؛

5- کم و زیاد کردن آرا یا تعرفه‌ها؛

6- اخلال در امر انتخابات به نحوی که روند عادی انتخابات را دچار ایراد نماید، از قبیل تأخیر در شروع یا اجرای انتخابات، ثبت نام و رأی گیری؛

7- تهدید یا تطمیع در امر انتخابات، از قبیل تهدید افراد جهت رأی دادن به نامزد خاص؛

8- تبانی در انتخابات از جمله کناره گیری نامزدها با أخذ هرگونه امتیاز یا مواردی که جنبه انتفاعی داشته باشد؛

9- توهین و یا تهدید اعضای هیئت های نظارت و اجرایی و مجریان و ناظران انتخابات؛

10- دستور و یا تحریک کارکنان کلیه دستگاههای اجرایی موضع ماده (5) قانون مدیریت خدمات کشوری برای فعالیت تبلیغاتی له یا علیه نامزدها، توسط مقامات دستگاههای مزبور (اعم از وقت اداری یا خارج از آن)؛

11- دخالت در امر انتخابات با سند یا سمت مجعول و یا به هر نحو غیرقانونی؛

12- ممانعت از اعمال وظایف قانونی مقامات و کسانی که مطابق قوانین و مقررات در فرآیند انتخابات و یا شعب أخذ رأی دارای وظایفی هستند، از قبیل جلوگیری از ورود مجریان و ناظران و مامورین فرماندهی انتظامی؛

13- انجام یا عدم انجام هرگونه عملی که باعث محروم شدن از انتخابات یا مخدوش شدن رأی مردم از ناحیه اعضای شعبه أخذ رأی یا مجریان و ناظران باشد؛ از قبیل خودداری کردن از ثبت نام در دستگاه احراز یا ممهور نمودن برگ تعرفه یا شناسنامه، خودداری از صدور تعرفه، یا کارت شرکت در انتخابات یا أخذ رأی؛

14- توصیه به انتخاب یا عدم انتخاب و یا تبلیغ به نفع یا ضرر نامزد یا نامزدهای معین از طرف

اعضای شعبه أخذ رأی اعم از مجریان یا ناظران یا افراد متفرقه در محل أخذ رأی به رأی‌دهنده؛

15- استفاده از نمادهای خاص نظیر لباس یا رنگ خاص جهت تبلیغات نامزدهای خاص در شعب

أخذ رأی؛

16- افزایش یا کاهش تعداد شعب، تعرفه‌ها، صندوق‌ها و یا عوامل و اسناد انتخاباتی بدون

رعایت تشریفات قانونی؛

17- اعلام و القاء انصراف، شکست و یا پیروزی نامزدهای انتخابات بدون رعایت تشریفات قانونی

درفضای عمومی؛

18- اعلام نتایج پیش از رعایت تشریفات قانونی؛

19- انتقال یا جابجایی صندوق أخذ رأی به غیر از محل آگهی‌شده بدون مجوز قانونی؛

20- بازکردن و یا شکستن قفل محل نگهداری و لاک‌ومهر صندوق‌ها یا تجهیزات رأی‌گیری بدون

مجوز قانونی؛

21- ایجاد رعب و وحشت برای رأی‌دهندگان یا اعضای شعب ثبت‌نام و أخذ رأی با اسلحه یا

بدون اسلحه در امر انتخابات؛

تبصره 1- مجازات تخلف از بند (21) این ماده علاوه بر مجازات حبس یا جزای نقدی درجه شش

قانون مجازات اسلامی به ترتیب ذیل تعیین می‌گردد:

الف- چنانچه مرتکب بدون اسلحه ایجاد رعب و وحشت نماید، به حداکثر مجازات شلاق درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

ب- چنانچه ایجاد رعب و وحشت خواه به تحریک یا بالمباشره همراه با اسلحه باشد و محاربه صدق نکند، به حبس درجه پنج قانون مجازات اسلامی و شلاق از سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه محکوم می‌شود و در صورتی که محاربه صدق نماید به مجازات محاربه محکوم می‌شود.

تبصره 2- چنانچه ارتکاب هر یک از جرائم فوق موجب شود که جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و أخذ رأی از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه کلی انتخابات مؤثر باشد، مرتکب به مجازات حبس و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه پنج قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود.

ماده 61- ماده (67) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می‌شود:

ماده 67- ناظرانی که با رعایت شرایط ماده (۳۰) قانون آیین دادرسی کیفری مصوب 1392، از سوی شورای نگهبان به قوه قضاییه معرفی می‌شوند پس از گذراندن دوره‌های آموزشی و مهارتی قانون پیش‌گفته و صدور گواهی از سوی دادستان، از زمان ثبت نام داوطلبان تا پایان تأیید نهایی انتخابات توسط شورای نگهبان، ضابط خاص جرائم انتخاباتی محسوب می‌شوند.

ماده 62- متن زیر به عنوان ماده (67 مکرر) به قانون الحاق می‌شود:

ماده 67 مکرر- کلیه اعضای شعب ثبت نام و أخذ رأی و مجریان و ناظران و هیأت‌های اجرایی و نظارت و بازرسان، موظفند در صورت اطلاع از ارتکاب هریک از جرائم یا تخلفات موضوع این قانون در روز أخذ رأی مورد را به نماینده فرماندار، هیأت نظارت و مرجع قضائی ذیصلاح اطلاع دهند و موضوع باید بلافاصله توسط دادستان حوزه مربوط رسیدگی شود.

عدم انجام این تکلیف از سوی اشخاص فوق جرم است و مرتکب به مجازات حبس یا جزای نقدی و محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش قانون مجازات اسلامی محکوم می‌شود. تبصره- چنانچه وقوع این جرائم موجب شود جریان انتخابات در یک یا چند شعبه ثبت نام و أخذ رأی از مسیر قانونی خود خارج شود و در نتیجه کلی انتخابات مؤثر باشد، مراتب به قید فوریت توسط هیأت مرکزی نظارت به شورای نگهبان اعلام می‌شود.

ماده 63- مواد (75)، (76)، (77)، (78)، (80)، (81)، (82)، (83)، (84) و (85) قانون حذف می‌گردد.

ماده 64- در ماده (79) قانون عبارت‌های «(11)» و «(60)» حذف و در تبصره آن عبارت «برای مدت هشت سال» به عبارت «برای همیشه» اصلاح می‌شود.

ماده 65- در تبصره ماده (87) قانون عبارت «به مجازات جرائم مقرر در ماده (٦٦) و تبصره ماده (٥٣) برای این هیأتها» به عبارت «به مجازات مقرر جهت جرائم مزبور» اصلاح می‌شود.

ماده 66- در صدر ماده (90) عبارت «معاونت قوانین» جایگزین «اداه کل قوانین» می‌شود و یک تبصره به شرح زیر الحاق می‌شود:

تبصره- معاونت قوانین مجلس شورای اسلامی موظف به برگزاری دوره های آموزشی و آشنایی با وظایف نمایندگی، قانون اساسی و قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی بوده و گواهی حضور در این دوره ها لازمه بررسی اعتبارنامه منتخبان می باشد. منتخبانی که سابقه نمایندگی مجلس شورای اسلامی را دارند از مفاد این تبصره مستثنی هستند.

ماده 67- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 1 مکرر به مواد الحاقی مصوب 1395 / 3 / 3 مجلس شورای اسلامی الحاق می‌شود:

ماده ۱ مکرر- وزارت کشور موظف است در اولین انتخابات پس از تصویب این قانون با در نظر گرفتن سهولت رای دادن، تسریع در شمارش آرا، حضور و مشارکت رأی‌دهندگان، فرآیند رای دادن و شمارش آرا را در حداقل یک هشتم حوزه‌های دارای تعدد کرسی مجلس شورای اسلامی، به صورت کاملاً الکترونیکی برگزار نمایند. توسعه فرآیند الکترونیکی در انتخابات‌های بعدی مجلس شورای اسلامی منوط به در نظر گرفتن شرایط اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، امنیتی و موافقت شورای نگهبان است. وزارت کشور موظف است به‌گونه‌ای برنامه‌ریزی نماید

که حداکثر یک هفته قبل از روز اخذ رای، کلیه فرآیندها و امکانات الکترونیکی برای برگزاری انتخابات تثبیت و به تایید شورای نگهبان برسد.

تبصره - فرآیند ثبت نام رای دهندگان در شعب اخذ رای و احراز هویت آنها در کلیه حوزه های انتخابیه کشور به صورت الکترونیکی خواهد بود.

ماده 68- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 2 مکرر به مواد الحاقی مصوب 1395 /3 /3 مجلس شورای اسلامی الحاق و شماره های مواد بعدی اصلاح می شود:

ماده ۲ مکرر- طراحی و اجرای کلیه برنامه های نرم افزاری در فرآیندهای الکترونیکی انتخابات کاملاً داخلی و بومی می باشد و وزارت کشور موظف است در زمان مقرر تجهیزات سخت افزاری را با اولویت شرکت های دانش بنیان داخلی تهیه نماید.

ماده 69- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر 1 بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب 1395 /3 /3 افزوده می شود:

ماده ۷ مکرر 1- شورای نگهبان بر کلیه سامانه ها و فرآیندهای الکترونیکی انتخابات نظارت دارد و وزارت کشور موظف است زمینه و همکاری لازم برای اعمال نظارت شورای نگهبان را فراهم آورد.

ماده 70- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر 2 بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب 1395 /3 /3 افزوده می شود:

ماده ۷ مکرر ۲- وزارت کشور موظف است پس از اینکه کار رسیدگی به اعتبارنامه نمایندگی کلیه منتخبان در مجلس شورای اسلامی به پایان رسید، با موافقت شورای نگهبان، دستور امحای تعرفه و برگه های رای مصرف شده و نشده و اطلاعات و داده های داخل صندوق های رای و تمامی مهرهای انتخاباتی کلیه حوزه های انتخابیه را به فرمانداران مراکز حوزه های انتخابیه صادر نماید.

ماده ۷۱- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر ۳ بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب ۱۳۹۵ / ۳ / ۳ افزوده می شود:

ماده ۷ مکرر ۳- هر گونه آثار انتخاباتی تغییر در تقسیمات حوزه های انتخابیه کشور پس از شروع ثبت نام انتخابات، از جمله افزایش کرسی مجلس شورای اسلامی، برای انتخابات بعدی اعمال و اجرا خواهد شد.

ماده ۷۲- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر ۵ بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب ۱۳۹۵ / ۳ / ۳ افزوده می شود:

ماده ۷ مکرر ۵- بار مالی احتمالی اجرای این طرح از محل اعتبارات برگزاری انتخابات و در صورت کمبود از محل ردیف (۵۰۳۰۰۱) بودجه ی سالیانه (هزینه های پیش بینی نشده ی جاری) و سایر امکانات موجود تأمین و پرداخت می گردد.

**ماده 73- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده 7 مکرر 6 بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب
3 / 3 / 1395 افزوده می شود:**

ماده ۷ مکرر 6- داوطلب می تواند در فرآیندهای انتخابات نماینده قانونی خود را با ارائه مدرک رسمی معتبر حسب مورد معرفی کند. دلایل عدم تایید یا عدم احراز فقط به داوطلب اعلام می شود.

**ماده 74- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر 7 بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب
3 / 3 / 1395 افزوده می شود:**

ماده ۷ مکرر 7- قوانین و مواد زیر نسخ می شوند:

الف- قانون تفسیر ماده (۲۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 1378 و اصلاحات بعدی مصوب 2 / 5 / 13910 مجلس شورای اسلامی نسخ می شود.

ب- مواد (۲) تا (۷) قانون الحاق چند ماده به قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 9 / 5 / 1365 و الحاق یک تبصره به ماده (20) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی مصوب 7 / 9 / 1378 نسخ می شود.

ج - سایر قوانین و مقررات در محدوده ای که مغایر با مفاد یا مواد این قانون است نسخ می شوند.

**ماده 75- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده ۷ مکرر 8 بعد از ماده ۷ الحاقی مصوب
3 / 3 / 1395 افزوده می شود:**

ماده ۷ مکرر ۸- پس از تصویب این قانون، حسب تغییرات انجام شده شماره‌های مواد از ابتدا تا پایان مواد الحاقی سال ۱۳۹۵ به صورت ترتیبی تنظیم و شماره‌های مکرر حذف می‌شوند.